

Obec Veltruby

Sportovní 239, 280 02 Kolín

IČ : 00235881, tel. 321 795 732, e-mail starosta@veltruby.cz

Ústavní soud

Joštova 8
660 83 Brno

Ke sp. zn. I. ÚS 2182/22

Veltruby dne 26. 8. 2022

č.j. 500/2022

Stěžovatel: **Elektrárna Chvaletice, a.s.**
se sídlem K Elektrárně 227, 553 12 Chvaletice, IČO: 287 86 009

Účastník: **Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci**
Se sídlem Studentská 7, 771 11, Olomouc

Vedlejší účastníci:

Hnutí DUHA – Friends of the Earth Czech Republic, z.s.
se sídlem Údolní 33, 602 00 Brno, IČO: 155 47 779

Frank Bold Society, z.s.
se sídlem Údolní 33, 602 00 Brno, IČO: 653 41 490

Ministerstvo životního prostředí
se sídlem Vršovická 65, 100 10 Praha 10 – Vršovice

Greenpeace Česká republika, z.s.
se sídlem Prvního pluku 12, 186 Praha 8, IČO: 170 49 059

Obec Veltruby
se sídlem Sportovní 239, 280 02 Veltruby, IČO: 00235881

Zelená pro Pardubicko, z.s.
se sídlem Bartoňova 831, 530 12 Pardubice

Vyjádření vedlejšího účastníka k ústavní stížnosti

Dosavadní průběh řízení

Dne 19.8.2022 byla Obci Veltruby, Sportovní 235, 280 02 Veltruby, IČO 00235881 (dále jen „**podatel**“) doručena ústavní stížnost společnosti Elektrárna Chvaletice, a.s. (dále jen „**stěžovatel**“)

proti usnesení Krajského soudu v Ostravě – pobočky v Olomouci ze dne 22. 6. 2022, č. j. 60 A 5/2022 (dále jen „**napadené usnesení**“). Podatel tímto ve stanovené lhůtě podává k ústavní stížnosti své vyjádření.

Napadeným usnesením krajského soudu byl přiznán **odkladný účinek žalobě** proti správnímu rozhodnutí,¹ kterým provozovatel získal **rozsáhlou výjimku z emisních limitů** pro rtuť (Hg) a oxidy dusíku (NOx). Do rozhodnutí krajského soudu ve věci samé tedy dle § 73 s.ř.s. nemůže toto rozhodnutí nabýt právní moci. Výjimka z emisních limitů byla před krajským soudem napadena pro nesplnění zákonných podmínek pro její udělení – zejm. její **nepřiměřený rozsah** (co do času i rozsahu emisí) a prokázané **významné negativní dopady** na lidské zdraví a životní prostředí.

I. Vyjádření vedlejšího účastníka k ústavní stížnosti

Podatel namítá, že projednávaná ústavní stížnost je **zjevně neopodstatněná** ve smyslu § 43 odst. 2 písm. a) zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu (dále jen „**zákon o ÚS**“). Ačkoli stěžovatel používá argumentaci odkazem na svá ústavně zaručená práva, vyjadřuje pouze nesouhlas s napadeným usnesením o návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě.

Podatel argumentuje, že napadené usnesení **nezpůsobuje žádnou újmu** na právech provozovatele, neboť zařízení Elektrárna Chvaletice je **nadále v běžném provozu** a napadené usnesení není ani způsobilé ukončení provozu či jinou újmu zapříčinit (viz bod 1. vyjádření). Stížnost proto zcela **postrádá ústavněprávní rozměr** (viz bod 2. vyjádření). Soud napadeným rozhodnutím nastolil **spravedlivou rovnováhu** dotčených veřejných zájmů (viz bod 3. vyjádření). Napadené usnesení je rovněž **řádně odůvodněno**.

1. Napadené usnesení nezpůsobuje žádnou újmu na právech stěžovatele

Stěžovateli v důsledku napadeného usnesení **nevznikla a ani nemůže vzniknout žádná újma** na právech. Otázka zpřísnění emisních limitů a následného potenciálního omezení provozu či odstavení elektrárny je totiž **otázkou jiného řízení**, ve kterém může stěžovatel proti těmto následkům brojít. Zařízení elektrárna Chvaletice je **v současnosti nadále v provozu**, přestože napadené usnesení již nabylo právní moci.

Napadeným usnesením byly **pozastaveny účinky 29. změny integrovaného povolení** elektrárny Chvaletice, kterou byla stěžovateli udělena **výjimka z emisních limitů** dle prováděcího nařízení Evropské komise č. 017/1442 ze dne 31. července 2017, kterým se stanoví závěry o nejlepších dostupných technikách pro velká spalovací zařízení (dále jen „**závěry o BAT**“). V současnosti **platné a vykonatelné integrované povolení** ve znění předchozích a následujících změn integrovaného povolení² tedy **stanoví (mírnější) emisní limity** dle vyhlášky č. 415/2012 Sb., o přípustné úrovni znečišťování a jejím zjišťování a o provedení některých dalších ustanovení zákona o ochraně ovzduší, které předcházely schválení novějších závěrů o BAT.

Dle § 18 odst. 3 zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci (dále jen „**zákon o integrované prevenci**“) má krajský úřad povinnost **do 4 let od přijetí závěrů o BAT** (v tomto případě tedy do 17. 8. 2021) uvést všechna integrovaná povolení **do souladu** s těmito novými emisními limity. Aktuálně platné a vykonatelné integrované povolení pro zařízení stěžovatele je tak v rozporu se zákonem o integrované prevenci, neboť zatím nebylo uvedeno do souladu s emisními limity dle závěrů o BAT.

¹ Rozhodnutí MŽP ze dne 25. 11. 2021, č.j. MZP/2021/550/1135.

² Všechny verze integrovaného povolení a jeho změny jsou dostupné v online portálu integrované prevence: <https://ippc.mzp.cz/ippc/ippc.nsf/%24%24OpenDominoDocument.xsp?documentId=5DDE&action=openDocument>.

Jak přiznává i stěžovatel v ústavní stížnosti (odst. 14), Krajský úřad Pardubického kraje teprve nyní zahájil kroky k uvedení současného integrovaného povolení do souladu se závěry o BAT.³ **Pouze v tomto řízení před krajským úřadem** (nikoli v řízení před krajským soudem, kde bylo vydáno napadené usnesení) **může dojít ke zpřísnění emisních limitů v integrovaném povolení**. To znamená, že také stěžovatelem namítaná hypotetická újma, spočívající v nutnosti (byť dočasně) omezit či přerušit provoz zařízení, může nastat pouze v důsledku rozhodnutí, vydaného ve zmíněném řízení před krajským úřadem. Stěžovatel bude mít zároveň **možnost se proti tomuto rozhodnutí bránit** podáním **odvolání** (s odkladným účinkem dle § 85 odst. 1 s.ř.), následně může výsledné pravomocné rozhodnutí napadnout **žalobou** před správními soudy a případně i žádat o přiznání **odkladného účinku** této žalobě dle § 73 s.ř.s.

Podatel upozorňuje, že **tvrzení stěžovatele**, že byla výjimka z emisních limitů zrušena „*trvale a nezvratně*“ (viz nadpis části III. ústavní stížnosti), **je zcela nepravdivé**. Je naopak podstatou usnesení o odkladném účinku, že je dočasné. Tuto tezi potvrzuje i konstantní soudní judikatura (viz např. usnesení Ústavního soudu ze dne 9. 6. 2005, sp. zn. III. ÚS 156/05) a odborná literatura.⁴ Zároveň podatel připomíná, že usnesení o přiznání odkladného účinku může soud při změně okolností (na návrh nebo i bez návrhu) dle § 73 odst. 5 s.ř.s. změnit.

Podatel proto uzavírá, že stížnost **je zjevně neopodstatněná**, neboť stěžovateli v důsledku napadeného usnesení nevznikla a ani nemůže vzniknout žádná újma. Stěžovatelem namítaná hypotetická újma by mohla vzniknout pouze jako následek jiného řízení, v němž může stěžovatel uplatnit standardní prostředky ochrany svých práv. Podatel proto navrhuje, aby Ústavní soud stížnost odmítl.

2. Projednávaná stížnost zcela postrádá ústavněprávní rozměr

Předmětem ústavní stížnosti je dílčí rozhodnutí vydané v průběhu řízení o žalobě, tj. rozhodnutí o odkladném účinku. Toto rozhodnutí je zákonem konstruováno jako dočasné (srov. § 73 odst. 3 s. ř. s.), což potvrzuje i odborná literatura.⁵ Ústavní soud opakovaně judikuje, že rozhodnutí o přiznání odkladného účinku je svou podstatou **rozhodnutím předběžné povahy**, a tedy z něj nelze předjímat rozhodnutí ve věci samé. Posouzení podmínek pro přiznání odkladného účinku žaloby je proto zásadně věcí rozhodujícího soudu.

Ústavní soud může jen posoudit, zda obecný soud při rozhodování o přiznání odkladného účinku postupoval ve shodě s čl. 36 odst. 1 Listiny, to znamená, zda vydané rozhodnutí má **zákonný podklad**, bylo **vydáno příslušným orgánem** a **není projevem svévole** (srov. nálezy sp. zn. II. ÚS 221/98 nebo usnesení sp. zn. II. ÚS 168/17, I. ÚS 2824/17, I. ÚS 4035/17, III. ÚS 1285/18, II. ÚS 1705/22). Do rozhodovací činnosti soudů je Ústavní soud v řízení o ústavní stížnosti podle čl. 87 odst. 1 písm. d) Ústavy oprávněn zasáhnout **pouze tehdy, byla-li** pravomocným rozhodnutím těchto orgánů **porušena ústavně zaručená základní práva** nebo svobody stěžovatele (viz usnesení ÚS ze dne 30. 9. 2019, sp. zn. III. ÚS 425/19).

Ačkoli se stěžovatel odvolává na svá ústavně zaručená práva (právo podnikat, právo na právní jistotu a legitimní očekávání, právo na soudní ochranu, právo na spravedlivý proces a právo na rovné postavení před soudem), ve skutečnosti **brojí pouze proti aplikaci podústavního práva** ze strany krajského soudu. Ani u jednoho ze zmíněných ústavně zaručených práv není tvrzený zásah přesvědčivě (pokud vůbec) zdůvodněn.

³ Viz odkazované usnesení KÚ Pardubického kraje ze dne 21. 7. 2022, č.j. KrÚ 52924/2022/OŽPZ/CH, sp. zn. SpKrÚ 52209/2022/OŽPZ/3.

⁴ VOPÁLKA, Vladimír, MIKULE, Vladimír, ŠIMŮNKOVÁ, Věra, ŠOLÍN, Miloslav. § 104 [Nepřípustnost]. In: VOPÁLKA, Vladimír, MIKULE, Vladimír, ŠIMŮNKOVÁ, Věra, ŠOLÍN, Miloslav. *Soudní řád správní*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2004, s. 274.

⁵ Viz např.: VOPÁLKA, Vladimír, MIKULE, Vladimír, ŠIMŮNKOVÁ, Věra, ŠOLÍN, Miloslav. § 104 [Nepřípustnost]. In: VOPÁLKA, Vladimír, MIKULE, Vladimír, ŠIMŮNKOVÁ, Věra, ŠOLÍN, Miloslav. *Soudní řád správní*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2004, s. 274.

Podatel konstatuje, že krajský soud v napadeném usnesení postupoval v souladu s právními podústavními předpisy (podrobněji viz body 2. a 3. tohoto vyjádření), tím spíše tedy **nemohlo dojít k zásahu** do ústavně zaručených práv stěžovatele.

Pokud jde o **právo podnikat** dle čl. 26 Listiny, v souladu s čl. 41 odst. 1 Listiny je možno se tohoto práva domáhat pouze **v mezích zákonů**, které jej provádějí. Takovým zákonem je v uvedeném případě mj. zákon o integrované prevenci. Závisí pouze na podnikatelské strategii provozovatele, zda se rozhodne jít cestou investice a plnění emisních limitů, nebo zda „vsadí“ na výjimky dle § 14 odst. 5 citovaného zákona. V projednávané věci provozovatel se provozovatel vydal cestou **výjimky z emisních limitů, na kterou však není právní nárok a je třeba je vykládat restriktivně** (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 5. 2022, č.j. 10 As 100/2022-85). Vzal tak na sebe riziko, že požadovanou výjimku nezíská včas – a toto riziko ještě zvýšil tím, že požádal o jednu z nejrozsáhlejších výjimek v ČR.⁶

Pokud jde o **namítaná procesní práva** (právo na soudní ochranu a spravedlivý proces, právo na rovné postavení před soudem), stěžovatel neuvádí, jakým konkrétním způsobem měl krajský soud tato práva porušit. Ze soudního spisu a napadeného usnesení naopak vyplývá, že soud dal stěžovateli možnost se k návrhu na přiznání odkladného účinku vyjádřit. Následně se s jeho argumenty vypořádal v odůvodnění usnesení. **Odišný názor stěžovatele** na posouzení věci nelze **považovat za porušení procesních práv** dle Listiny.

Pokud jde o tzv. **právo na právní jistotu a legitimní očekávání**, stěžovatel nespécifikuje, z jakého ustanovení Listiny, Listiny základních práv EU nebo jiných právních předpisů upravujících ústavně zaručená lidská práva jej dovozuje. Ústavní stížností se přitom nelze domáhat ochrany před zásahy do takto obecně formulovaných právních principů.

Pravomoc Ústavního soudu je založena výlučně k přezkumu rozhodnutí z hlediska dodržení **ústavněprávních norem** (viz např. usnesení sp. zn. III. ÚS 3624/15 ze dne 26. 1. 2016). Na projednávanou ústavní stížnost je tedy třeba aplikovat závěr Ústavního soudu, že *„[r]espektují-li obecné soudy jak podmínky dané hmotněprávními a procesními předpisy, tak zásady plynoucí z ústavního pořádku republiky, nespádá do pravomoci Ústavního soudu činnost a rozhodnutí obecných soudů přezkoumávat. (...) Pouze z té skutečnosti, že obecné soudy zaujmají ke zjištěnému skutkovému stavu jiný právní názor než stěžovatel, nelze dovodit porušení ústavně zaručených práv a svobod, zejména práva na spravedlivý proces.“* (Usnesení Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 101/98 ze dne 12. 11. 1998, zvýrazněno podatelem) Podatel proto navrhuje, aby Ústavní soud **stížnost odmítnul** pro zjevnou neopodstatněnost.

3. Napadené usnesení není v rozporu s důležitým veřejným zájmem

Přiznání odkladného účinku žaloby dle § 73 odst. 1 s.ř.s. je možné pouze v případech, kdy to **nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem**. Stěžovatel v tomto směru namítá, že krajský soud se dostatečně nezabýval **veřejným zájmem na bezpečnosti a dostupnosti dodávek energie** a tepla.

Podatel v tomto směru připomíná, že není úlohou Ústavního soudu přezkoumávat dopodrobna aplikaci podústavního práva ze strany obecných soudů, ale jen posoudit, zda rozhodnutí **nenese zjevné znaky svévole a má zákonný podklad** (viz výše citovanou judikaturu ÚS, např. nálezy sp. zn. II. ÚS 221/98). Takovými vadami přitom napadené usnesení **zjevně netrpí**.

Krajský soud se otázkou dodávek elektrické energie a tepla zabýval (viz odst. 13 napadeného usnesení) a s odkazem na relevantní judikaturu dospěl k závěru, že **zájem na ochraně životního**

---

⁶ Nejrozsáhlejší výjimky z emisních limitů pro velká spalovací zařízení byly uděleny elektrárnám Chvaletice a Počerady, v obou případech je extrémní rozsah výjimky dán velikostí zdroje (jedná se o jedny z největších uhelných elektráren v ČR), délkou výjimky (6, resp. 4 roky) a velmi vysokým limitem pro koncentraci znečištění.

prostředí v projednávané věci převáží nad tvrzeným veřejným zájmem na zásobování obyvatelstva energií.

Nadto podatel upozorňuje, že **napadené usnesení nemá na dodávky energie žádný vliv**. Jak bylo vysvětleno výše, případné omezení či přerušení provozu elektrárny Chvaletice by bylo výsledkem jiného řízení, v němž by mohl provozovatel využít všechny standardní prostředky právní obrany.

I pokud by byl provoz elektrárny z důvodu neplnění emisních limitů přerušen, zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích (energetický zákon) umožňuje **obnovení jeho provozu, pokud by byly ohroženy dodávky** elektřiny a tepla. **V rámci stavu nouze v elektrizační soustavě**, který vyhláší provozovatel přenosové soustavy „*mohou být provozovatelem soustavy využity pro výrobu elektřiny i výroby elektřiny, které nesplňují limity podle zákona upravujícího oblast ochrany ovzduší.*“ (viz § 54 odst. 7 energetického zákona)

Podatel proto uzavírá, že krajský soud se dostatečně vypořádal s otázkou konkurenčních veřejných zájmů, zejm. proto, že **újma na veřejném zájmu zajištění dodávek energie v důsledku napadeného usnesení nehrozí**. Napadené usnesení nenese prvky svévole ani jiné vady, které by dosahovaly ústavněprávního rozměru.

II. Závěrečný návrh

Vzhledem **absenci ústavněprávní roviny** stížnosti a vzhledem ke skutečnosti, že stěžovateli napadeným usnesením **nevzniká žádná újma**, podatel navrhuje, aby Ústavní soud projednávanou stížnost

o d m í t l

dle § 43 odst. 2 písm. a) zákona o ÚS, jako **zjevně neopodstatněnou**.

Vypracováno ve spolupráci s Frank Bold Society, z.s., se sídlem Údolní 33, 602 00 Brno, IČO: 653 41 490

S pozdravem
Obec Veltruby
Ing. Jiří Hůla, starosta